

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-118-0-Рев-06-000-438
Бања Лука, 22.11.2006. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стевана Савића као председника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Дарка Осмића и Горјане Попадић као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца В. Р. из Б. Л., кога заступа С. Т., адвокат из Б. Л., против туженог М. Ч. из Б. Л., кога заступа Р. С., адвокат из Б. Л. ради предаје у посјед некретнине, одлучујући о ревизији тужиоца, против пресуде Окружног суда у Б. Л. број Гж-1382/04 од 01.2.2006. године, на сједници одржаној 22.11.2006. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. број П-1541/98 од 30.11.1998. године обавезан је тужени М. Ч. из Б. Л. да тужиоцу В. Р. из Б. Л. преда у посјед и слободно располагање дио парцеле к.ч. 524/89 уписане у з.к. ул. 7507 К.О. Б. Л., која парцела по новом премјеру носи ознаку к.ч. 1300 уписана у П.л. 206 К.О. Б. Л. VI приказане на скици вјештака геометра М. П. од 29.9.1997. године и означена жутом бојом, као и да му накнади парничне трошкове у износу од 330.00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-397/99 од 15.6.1999. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена, које су по ревизији туженог рјешењем овог суда Рев-165/99 од 6.4.2000. године преиначене и тужба одбачена.

Уставни суд Босне и Херцеговине одлучујући о апелацији тужиоца против рјешења овог суда Рев-165/99 од 6.4.2000. године, одлуком У-2/01 од 24.10.2003. године укинуо је наведено рјешење овог суда и предмет вратио овом суду на поновно суђење, који је рјешењем Рев-99/04 од 18.5.2004. године ревизију тужиоца уважио, укинуо пресуду Окружног суда у Б. Л. Гж-397/99 од 15.6.1999. године и предмет вратио том суду на поновно суђење, који је пресудом Гж-1382/04 од 1.2.2006. године жалбу туженог уважио преиначио пресуду Основног суда у Б. Л. П-1541/98 од 30.11.1998. године и одбио тужбени захтјев, уз обавезу да тужилац туженом накнади трошкове спора у износу од 412,50 КМ, док је захтјев за накнаду трошкова спора преко досуђеног износа одбио.

Тужилац ревизијом побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба туженог одбити и првостепена пресуда потврдити.

Тужени у одговору на ревизију тужиоца оспорио је наводе ревизије и предложио да се иста одбије.

Ревизија није основана.

У овом спору тужилац захтјевом тражи да му тужени преда у посјед дио парцеле к.ч. 524/189 површине од 56 м², уписане у зк. ул. 7507 К.О. Б. Л. која по новом премјеру одговара к.ч. 1300 уписане у П.л. 206 К.О. Б. Л. VI.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да су парцеле које странке сада држе у посједу, к.ч. 1301 (тужилац) и к.ч. 1300 (тужени), биле власништво Д. К. из М., а које су биле једна парцела означена са к.ч. 524/35 уписане у з.к. ул. 5300 К.О. Б.Л. чија је укупна површина износила 1584 м²; да је тужени као купац на основу писменог уговора о купопродаји некретнине од 28.8.1958. године закљученог са Д. К., као продавцем, овјереног код првостепеног суда под бројем ОВ-3969/59, купио $\frac{1}{2}$ парцеле к.ч. 524/35 и као сувласник са наведеним дијелом на основу рјешења првостепеног суда Дн.2393/61 укњижио се у земљишним књигама првостепеног суда у зк. ул. 5300 К.О. Б. Л., док је друга половина ове некретнине и даље остала у власништву Д. К.; да је по писменом уговору о купопродаји број 911/70 од 31.1.1970. године, продавац Д. К., пренијела у власништво $\frac{1}{2}$ дијела некретнине к.ч.524/35, у нарави кућа и земљиште површине од 792 м²; да је на основу уговора о купопродаји закљученог 28.8.1958. године између туженог као купца и Д. К., као продавца у земљишним књигама првостепеног суда, а на основу пријавног листа број 45/59 извршено цјепане парцеле к.ч. 524/35 укупне површине од 1584 м², тако да је западни дио ове парцеле припао туженом и која је задржала дотадашњи број к.ч. 524/35, а источни дио ове парцеле остао је власништво Д. К. и означен је новим бројем к.ч. 524/189, а обје ове парцеле остале су уписане у истом зк. ул. 5300 К.О. Б. Л., и овим цјепанем обе ове парцеле имале су уписане једнаку површину од по 792 м²; да на лицу мјеста укупна површина обје ове парцеле износе 1562 м², тј. 24 м² мање од њихове укупне површине уписане у земљишним књигама првостепеног суда, што значи да су по земљишним књигама странке у спору купиле по $\frac{1}{2}$ наведене некретнине, тј. по 781 м², а не 792 м² са којом површином свака од њих је укњижена у земљишним књигама првостепеног суда; да су предметне парцеле које странке држе у посједу по Закону о национализацији из 1959. године постале друштвена својина; да је у ванпарничном поступку код првостепеног суда по рјешењу Р-700/70 од 20.5.1971. године уређена међа између наведених парцела странака, по основу јачег права тако да је спорна међешна површина од 56 м² остала у посједу туженог и да тужени одбија да ову површину преда у посјед тужиоцу.

Код оваквог стања чињеница првостепени суд закључује да тужени без правног основа држи у посједу дио парцеле тужиоца у површини од 56 м², за коју (површину) је парцела туженог већа од површине парцеле коју држи у посједу тужилац, јер да су странке у спору од ранијег власника Д. К. купиле свака од по $\frac{1}{2}$ дијела, тј. купиле једанке дјелове парцеле к.ч. 524/35 наведеног ранијег власника као и да је између парцела које странке држе у посједу уређена међа од стране првостепеног суда у ванпарничном поступку Р-700/70 и да се на овај начин уређењем међе и доношењем правоснажне одлуке у том ванпарничном поступку не ради о пресуђеној ствари и судио тако што је туженог обавезао да тужиоцу преда у посјед земљишну површину од 56 м² ближе наведене у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд, одлучујући о жалби туженог, а након што је одржао главну расправу, уважио је жалбу туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтјев, при чему је за овакву одлуку дао разлоге: да из исказа туженог саслушаног као парничне странке произилази да је након извршене купопродаје по уговору о купопродаји од 28.8.1958. године закљученог са продавцем Д. К., ова му на лицу мјеста показала границу купљене парцеле до жичане ограде која дијели купљену парцелу од $\frac{1}{2}$ дијела к.ч. 524/35, од њене парцеле к.ч.524/189 коју је са кућом по уговору о продаји од 31.1.1970. године продала тужиоцу, као купцу, између којих парцела је по рјешењу првостепеног суда Р-700/70 од 20.5.1871. године а по основу јачег права на посјед уређена међа тако да је спорна земљишна површина од 56 м² остала и даље у посједу туженог.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Право власништва, по одредбама чл.20 ст.1. Закона о основним својинскоправним односима („Службени лист СФРЈ број 6/80) стиче се по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем.

Уговор о купопродаји важи као основ посредног (деривативног) прибављања својине. Но сам такав основ још не даје својину као стварно право које дјелује према сваком (erga omnes). Својина се прибавља тако што се на основу уговора ствар преда и прими начином који важи као законити начин преноса својине.

Непокретности које су у земљишне књиге уписане, преносе се уписом права својине на купца, стим да с обзиром на промјењене прилике и на стање земљишних књига, купац стиче право својине на непокретности у оном стању и обиму како му је продавац показао у моменту увођења у посјед.

У овом случају је на основу исказа туженог саслушаног као парничне странке утврђено да му је продавац Д. К., као ранији власник предметне парцеле к.ч.524/35 по уговору о купопродаји од 28.8.1958. године у моменту увођења у посјед ове парцеле, показала да је жичана ограда граница са парцелом к.ч. 524/189 на којој се налазила и кућа коју је по уговору о купопродаји од 31.1.1970. године продала тужиоцу као купцу, као и да је по правоснажном рјешењу првостепеног суда Р-700/70 од 20.5.1971. године између ових парцела а по основу јачег права на посјед уређена међа тако што је спорна земљишна површина од 56 м² и даље остала у посједу туженог, па је и по мишљењу овог суда правилан закључак другостепеног суда да је тужени као купац по предметном уговору о купопродаји од 28.8.1958. године закљученим са ранијим власником спорне парцеле к.ч. 524/35 Д. К., као ваљаном правном основу стекао право власништва на овој парцели у којој је и спорна земљишна површина од 56 м², која (граница) му је, како је речено, показана (жичана ограда према к.ч. 524/189) од стране продавца Д. К. у моменту предаје у посјед наведене парцеле коју тужени држи у посједу од закључења уговора о продаји из 1958. године.

Остали ревизиони наводи без утјецаја су на законитост и правилност побијане пресуде.

Пошто не стоје разлози на којима се заснива ревизија тужиоца, а ни повреде одредаба парничног поступка на које овај суд пази по службеној дужности, то је у смислу одредби чл.493. Закона о парничном поступку („Службени лист СФРЈ број 4/77 до 35/91 и „Службени гласник РС“ број 17/93 до 32/94), у вези са одредбом чл. 456. ст.1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/03, 85/03 и 74/05), одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Стеван Савић